

รายงานการประชุมคณะกรรมการจัดการความรู้ สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร
ครั้งที่ 1/2549

วันที่ 26 พฤษภาคม 2549 เวลา 09.00 น.

ห้องประชุมสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร ห้อง 1 ชั้น 5

.....

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางมาลินี พิทักษ์	นักวิชาการเกษตร 8ว	ส่วนส่งเสริมสินค้าเกษตร
2. นางอัมพา ว่องวนิชกุล	นักวิชาการเกษตร 8ว	ส่วนส่งเสริมสินค้าเกษตร
3. น.ส.จิราภา จอมไธสง	นักวิชาการเกษตร 8ว	ส่วนส่งเสริมการผลิตผักไม้ดอกไม้ประดับและพืชสมุนไพร
4. นางพิสมัย พึ่งวิกรัย	นักวิชาการเกษตร 7ว	ส่วนส่งเสริมการผลิตไม้ผลไม้ยืนต้นและยางพารา
5. นางเดือนใจ วิเศษสุวรรณ	นักวิชาการเกษตร 7ว	ส่วนส่งเสริมสินค้าเกษตร
6. นางศรีสุดา เตชะสาร	นักวิชาการเกษตร 7ว	ส่วนส่งเสริมการผลิตพืชไร่
7. นางอัญญา ชำนาญศิลป์	นักวิชาการเกษตร 7ว	ส่วนส่งเสริมการผลิตไม้ผลไม้ยืนต้นและยางพารา
8. นางวิลาวัลย์ วงษ์เกษม	นักวิชาการเกษตร 7ว	ส่วนส่งเสริมการผลิตพืชไร่
9. นางวันทนา บัวทรัพย์	นักวิชาการเกษตร 7ว	ส่วนส่งเสริมการผลิตไม้ผลไม้ยืนต้นและยางพารา
10. นายอนุภาส สันตยานนท์	นักวิชาการเกษตร 7ว	ส่วนส่งเสริมการผลิตผักไม้ดอกไม้ประดับและพืชสมุนไพร
11. นางทองศรี อิ่มอิม	นักวิชาการเกษตร 7ว	ส่วนส่งเสริมการผลิตผักไม้ดอกไม้ประดับและพืชสมุนไพร
12. น.ส.ปดาร์ณี ทองใบ	นักวิชาการเกษตร 5	ส่วนส่งเสริมการผลิตผักไม้ดอกไม้ประดับและพืชสมุนไพร
13. น.ส.ประพิศพรรณ อนุพันธ์	นักวิชาการเกษตร 5	ส่วนส่งเสริมการผลิตผักไม้ดอกไม้ประดับและพืชสมุนไพร
14. นางมาลินี ยูนานนท์	นักวิชาการเกษตร 7ว	ส่วนส่งเสริมสินค้าเกษตร
15. นางอรสา เสนีวงศ์ ณ อยุธยา	นักวิชาการเกษตร 5	ส่วนส่งเสริมสินค้าเกษตร
16. นายสมภูมิ พรรณอกัยวงศ์	นักวิชาการเกษตร 3	ส่วนส่งเสริมการผลิตผักไม้ดอกไม้ประดับและพืชสมุนไพร

วาระที่ 1 เรื่องเพื่อทราบ

1.1 การจัดการความรู้กรมส่งเสริมการเกษตร กรมฯได้มีการจัดการความรู้ตั้งแต่ปี 2548 โดยกำหนดเน้นหนักใน 9 จังหวัดนำร่อง คือ กำแพงเพชร น่าน อ่างทอง อุบลราชธานี นครศรีธรรมราช สตูล นครพนม นครนายก และสมุทรสงคราม และในปี 2549 ได้ขยายจังหวัดนำร่องเพิ่มเติมอีก 9 จังหวัด ใช้ระบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งได้แก่ พิษณุโลก แพร่ ศรีสะเกษ มุกดาหาร พระนครศรีอยุธยา พัทลุง ตรัง ปราจีนบุรี และนครปฐม และได้เริ่มให้หน่วยงานในส่วนกลาง

มีการจัดการ...

มีการจัดการความรู้มากขึ้น และกำหนดให้เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดในคำรับรองปฏิบัติราชการกรมส่งเสริมการเกษตรปี 2549 ซึ่งสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตรจะต้องจัดให้มีคณะทำงานจัดการความรู้ และมีการจัดการความรู้ในด้านการผลิตพืชปลอดภัยได้มาตรฐานอย่างน้อย 2 เรื่อง/ประเด็น โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในตัวชี้วัดนี้เป็นแบบ mile-stone คือ คะแนน 1 คือ ยังไม่ดำเนินการ คะแนน 2 คือ มีการประชุมชี้แจงและตั้งคณะทำงาน คะแนน 3 คือ มีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน คะแนน 4 คือ มีการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คะแนน 5 คือ มีองค์ความรู้ของสำนักฯ

1.2 การแต่งตั้งคณะทำงาน KM สสจ. จากการที่ สสจ. ได้เปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ สสจ. สมัครเข้าร่วมงานจัดการองค์ความรู้ ปรากฏว่ามีผู้สนใจอาสาสมัครมาทั้งสิ้น 15 คน รวมหัวหน้าทีมที่ได้รับมอบหมายจาก สสจ. เป็น 16 คน คือ

1.2.1. นางมาลินี พิทักษ์	นักวิชาการเกษตร 8ว	หัวหน้าทีม
1.2.2. นางอัมพา ว่องวนิชกุล	นักวิชาการเกษตร 8ว	คณะทำงานฯ
1.2.3. น.ส.จิราภา จอมไธสง	นักวิชาการเกษตร 8ว	คณะทำงานฯ
1.2.4. นางพิสมัย พึ่งวิกรัย	นักวิชาการเกษตร 7ว	คณะทำงานฯ
1.2.5. นางเดือนใจ วิเศษสุวรรณ	นักวิชาการเกษตร 7ว	คณะทำงานฯ
1.2.6. นางศรีสุดา เตชะสาร	นักวิชาการเกษตร 7ว	คณะทำงานฯ
1.2.7. นางอัญญา ชำนาญศิลป์	นักวิชาการเกษตร 7ว	คณะทำงานฯ
1.2.8. นางวิลาวัลย์ วงษ์เกษม	นักวิชาการเกษตร 7ว	คณะทำงานฯ
1.2.9. นางวันทนา บัวทรัพย์	นักวิชาการเกษตร 7ว	คณะทำงานฯ
1.2.10. นายอนุภษ สันตยานนท์	นักวิชาการเกษตร 7ว	คณะทำงานฯ
1.2.11. นางทองศรี อิมอิม	นักวิชาการเกษตร 7ว	คณะทำงานฯ
1.2.12. น.ส.ปดาร์ณี ทองใบ	นักวิชาการเกษตร 5	คณะทำงานฯ
1.2.13. น.ส.ประพิศพรรณ อนุพันธ์	นักวิชาการเกษตร 5	คณะทำงานฯ
1.2.14. นางมาลินี ยูนานนท์	นักวิชาการเกษตร 7ว	คณะทำงานฯและเลขานุการ
1.2.15. นางอรสา เสนีวงศ์ ณ อยุธยา	นักวิชาการเกษตร 5	เหรียญก
1.2.16. นายสมภูมิ พรรณอภัยวงศ์	นักวิชาการเกษตร 3	ผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อเจ้าหน้าที่ทั้ง 16 คน จะได้เสนอ สสจ. ออกคำสั่งเป็นคณะทำงาน KM สสจ.

ต่อไป โดยขอให้นางมาลินี ยูนานนท์ เป็นเลขานุการ นายสมภูมิ พรรณอภัยวงศ์ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ และนางอรสา เสนีวงศ์ ณ อยุธยา เป็นเหรียญก และได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ 5 ราย

ตามรายชื่อ...

ตามรายชื่อต่อไปนี้นี้เป็นคณะทำงานผู้รับผิดชอบตัวชี้วัดเรื่องการจัดการความรู้ คือ

1. นางมาลินี พิทักษ์	นักวิชาการเกษตร 8ว
2. น.ส.จิราภา จอมไธสง	นักวิชาการเกษตร 8ว
3. นางพิสมัย พึ่งวิกรัย	นักวิชาการเกษตร 7ว
4. นางศรีสุดา เตชะสาร	นักวิชาการเกษตร 7ว
5. นางมาลินี ยูวนานนท์	นักวิชาการเกษตร 7ว

1.3 รางวัลการประกวดคำขวัญ KM

ประธานได้แจ้งว่าคณะทำงาน KM ได้รับรางวัลการประกวดคำขวัญ จำนวน 2 รางวัล คือ รางวัลที่ 1 คำขวัญ “จัดการความรู้ สู่การพัฒนาองค์กรก้าวหน้า ชาติประชาก้าวหน้า” เงิน 2,000 บาท รางวัลชมเชย คำขวัญ “พัฒนาคน พัฒนางาน ต้องช่วยกันจัดการความรู้” เงิน 500 บาท รวมทั้งสิ้น 2,500 บาท

1.4 ทบทวนความเข้าใจ KM

การจัดการความรู้ หรือ KM คือเครื่องมือเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างน้อย 3 ประการไปพร้อมๆ กัน ได้แก่ บรรลุเป้าหมายของงาน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคน และบรรลุเป้าหมายการพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยจะต้องมีแรงจูงใจต่อการดำเนินการจัดการความรู้ คือ เป้าหมายที่งาน คน และองค์กร เป็นเงื่อนไขสำคัญ มิใช่ทำเพราะถูกบังคับหรือเพื่อให้ได้ชื่อว่า ทำหรือเพื่อชื่อเสียง

ความรู้อาจแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ความรู้เด่นชัด (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่อยู่ในรูปแบบเอกสารวิชาการ หรือตำรา และความรู้ซ่อนเร้น (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่แฝงอยู่ในตัวคน เป็นประสบการณ์ที่สั่งสมมายาวนาน เป็นภูมิปัญญา ความรู้ประเภทแรกสามารถจัดการได้ง่าย โดยเน้นการเข้าถึงความรู้ ตรวจสอบ และเมื่อนำไปใช้แล้วเกิดความรู้ใหม่ๆ ก็นำมาสรุปไว้เพื่อใช้อ้างอิง หรือผู้อื่นเข้าถึงได้ ส่วนความรู้ซ่อนเร้น จะเป็นการจัดเวทีเพื่อให้มีการแบ่งปันความรู้ที่อยู่ในตัวผู้ปฏิบัติ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอันนำไปสู่การสร้างความรู้ใหม่ที่แต่ละคนจะสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้ต่อไป แต่ความรู้ทั้ง 2 ประเภทนี้มีวิธีการจัดการที่แตกต่างกัน

การจัดการความรู้ตามแบบโมเดลปลาหู “ซึ่งเป็นโมเดลอย่างง่ายของ สคส. ที่เปรียบการจัดการความรู้เหมือนปลาหูตัวหนึ่งที่มี 3 ส่วน คือ 1. ส่วนหัวปลา (Knowledge Vision, KV) หมายถึงส่วนที่เป็นเป้าหมาย วิสัยทัศน์ หรือทิศทางของการจัดการความรู้

2. ส่วนตัวปลา...

2. ส่วนตัวปลา(Knowledge Sharing, KS) เป็นส่วนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 3. ส่วนหางปลา (Knowledge Assets, KA) เป็นส่วนคลังความรู้ ที่ได้จากการเก็บสะสมเกร็ดความรู้จากกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ 2 เรื่องเพื่อพิจารณา

2.1 ขั้นตอนการจัดทำ KM ที่ประชุมได้พิจารณาขั้นตอนการจัดการความรู้ของ สสจ. ในปี 2549 โดยกำหนดให้มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 ให้ความรู้เรื่องการจัดการองค์ความรู้กับบุคลากรในสำนัก
- 2.2 หาอาสาสมัคร/ตั้งทีมงาน
- 2.3 กำหนด KV และเลือกประเด็นในการทำ KS
- 2.4 จัดทำแผนปฏิบัติงาน
- 2.5 ดำเนินการตามแผน
- 2.6 ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่องและปรับกระบวนการทำงาน
- 2.7 เผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการจัดการองค์ความรู้ผ่านช่องทางต่างๆ

ขั้นตอนที่ 1 ได้มีการดำเนินการแล้วเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2549 โดยเชิญวิทยากรจากกองวิจัยและพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรมาให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ สสจ. และขั้นตอนที่ 2 คือ การจัดตั้งคณะทำงานนั้นกำลังดำเนินการ

มติที่ประชุม เห็นชอบการดำเนินการจัดการความรู้ตามขั้นตอนทั้ง 2 ขั้นตอน

2.2 กำหนดวิสัยทัศน์ และทิศทางการจัดการความรู้ (KV)

ที่ประชุมได้เสนอทิศทางของการจัดการองค์ความรู้สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร โดยมี 3 ข้อ ตามวิสัยทัศน์ หรือที่ประชุมเห็นว่าเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจของสำนักฯ คือ

- พัฒนาองค์ความรู้ในด้านการบริหารจัดการสินค้าเกษตรแก่เจ้าหน้าที่ สสจ.

เพื่อสนับสนุน

- จัดการองค์ความรู้ในด้านการบริหารจัดการสินค้าเกษตร เพื่อสนับสนุนการ

ปฏิบัติงานในพื้นที่

- เพิ่มประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ในการบริหารจัดการสินค้าเกษตร เพื่อ

สนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่

มติที่ประชุม...

มติที่ประชุม เนื่องจากทุกข้อ วิสัยทัศน์มีความหมายใกล้เคียงกัน จึงเห็นสมควรให้คณะทำงานฯ นำกลับไปพิจารณาปรับแต่งให้กระชับ มีความชัดเจน และครอบคลุมบทบาทภารกิจ สสจ. และนำมาพิจารณาสรุปให้ได้ KV ในคราวประชุมครั้งต่อไป

2.3 การกำหนดประเด็น/เรื่อง/ความรู้และแผนปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KS)

ที่ประชุมได้พิจารณากำหนดขั้นตอนในการดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) เห็นชอบให้กำหนดไว้เป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดเวทีที่จะแลกเปลี่ยนความรู้
  2. การแลกเปลี่ยนแบบมีส่วนร่วมและสื่อสารทางตรงแบบ 2 ทาง (Two-way communication)
  3. องค์ประกอบสำคัญ
    - เรื่องที่จะเรียนรู้
    - ทีมดำเนินการ
  4. สรุปบทเรียน
  5. การทำ AAR (After Action Review) เพื่อทบทวน ปรับปรุงและถนอมบทเรียน
  6. จัดทำเป็นเรื่องเล่าและ/หรือยกระดับความรู้เป็น KA จัดทำเป็นความรู้เด่นชัด เผยแพร่และจัดเก็บระบบอย่างเหมาะสม
  7. กานำความรู้ไปปฏิบัติ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันใหม่จนกว่าผลผลิตเพิ่ม
- ส่วนการกำหนดประเด็น/หัวข้อเรื่องความรู้ที่จะนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่ประชุมได้เสนอประเด็นความรู้ต่างๆ ที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ของ สสจ. การจะต้องมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจของสำนักได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่
- ผลิตอย่างไร → ถ้ามีปัญหาโรค-แมลง แก้อย่างไร สิ่งที่ต้องการหา Tech
  - สถานการณ์ผลิต+เป้าหมาย
  - วิธีการตลาด
  - การจัดทำแผนงานโครงการ
  - วิเคราะห์พื้นที่
  - การบริหารจัดการกลุ่ม, เครือข่าย
  - Tech แปรรูป
  - ผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการผลิต+ตลาด

- กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องทั้งภายใน, นอก
- ตลาดต้องการสินค้าอะไร อย่างไร

จากนั้นที่ประชุมจะได้พิจารณาว่าประเด็นความรู้ใดที่เป็นความรู้ซ่อนเร้น (Tacit Knowledge) ก็จะนำมาจัดทำแผนปฏิบัติการในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งที่ประชุมได้กำหนดประเด็นเรื่อง “การจัดการข้อมูลสินค้าเกษตร (กรณีศึกษา : ลำไย)” มาจัดทำเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นครั้งแรก ในวันที่ 2 มิถุนายน 2549 โดยบรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปี 2549 (เอกสารแนบ) **มติที่ประชุม** เห็นชอบขั้นตอนการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 7 ขั้นตอน และแผนปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เรื่อง การจัดการข้อมูลสินค้าเกษตร (กรณีศึกษา : ลำไย) และให้พิจารณา กำหนดประเด็นความรู้ และแผนปฏิบัติแลกเปลี่ยนเรียนรู้ครั้งต่อไป ในการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งหน้าในวันที่ 7 มิถุนายน 2549 เวลา 09.00 น.

วาระที่ 3 เรื่องอื่นๆ

การใช้จ่ายเงินกองทุน KM สสจ. ขณะนี้คณะทำงานฯ มีเงินที่จะใช้เป็นกองทุนในการดำเนินงานด้าน KM ของสสจ. อยู่ 2 ส่วน คือ

1. ส่วนเงินรางวัลที่ได้จากการชนะเลิศการประกวดคำขวัญ จำนวน 2,500 บาท ให้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการประชุมคณะทำงานฯ
2. ส่วนที่เหลือจ่ายจากการประชุม สสจ. ที่ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พืชสวน) จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 4,000 บาท ให้ใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing)

โดยมอบหมายให้นางอรสา เสนีวงศ์ ณ อยุธยา เป็นเหรียญิกทำหน้าที่เก็บรักษาดูแลการใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามมติที่ประชุม

มติที่ประชุม รับทราบ

ปิดประชุมเวลา 12.00 น.

(นางมาลินี พิทักษ์)
ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายสมภูมิ พรรณอกัยวงศ์)
ผู้จัดบันทึกรายงานการประชุม